

Inclusief onderwijs

De toekomst van onze scholen?!

Aanleiding

Het lerarentekort is enorm in Nederland. Vooral in het speciaal onderwijs. Er zijn op dit moment te weinig leraren voor het aantal kinderen, met als gevolg dat 'ander gedrag' niet kan worden opgevangen. Hierdoor groeit de vraag naar speciaal onderwijs. Er is minder mentale ruimte om creatief en responsief te zijn op de diverse vragen van kinderen.

In overleg met de 42 schoolbestuurders van Amsterdam is besproken dat meer speciaal onderwijs niet de oplossing is: **“We moeten het onderwijsconcept kantelen, zodat we maatwerk kunnen bieden voor ieder kind”**.

De oplossing: inclusief onderwijs

Wat houdt dat precies in?

Wat is inclusief onderwijs?

Inclusief onderwijs is onderwijs waarbij **alle kinderen naar een school dichtbij huis kunnen**.

Een school waarin iedereen meetelt, meedoet en gelijkwaardig is en waar samen geleerd wordt.

Een inclusieve school heeft drie kenmerken:

- Iedereen is welkom, ontwikkelt zich en hoort erbij
- Er is goede ondersteuning voor iedereen
- Alle kinderen leren en doen mee

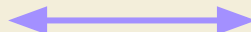

Passend onderwijs

vs.

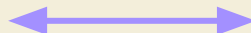
Inclusief onderwijs

maatwerk op specifieke
behoefte van één leerling

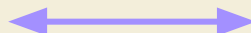
breder benadering die zich
richt op de hele klas

kinderen met
ondersteuningsbehoefte naar
gespecialiseerd onderwijs

alle kinderen welkom op
reguliere school dichtbij huis

hulp wordt aangevraagd
vanuit specialisten / zorg

hulp is aanwezig binnen de
school (en ondersteunt de
leerkracht)

Inzichten uit onderzoek

Leerprestaties

- Leerlingen behalen betere cognitieve resultaten in inclusief onderwijs dan in gesegregeerd onderwijs (Krämer et al., 2021)
- Kinderen zonder extra ondersteuningsbehoefte behalen betere cognitieve prestaties in inclusieve systeemverandering (Szumski et al., 2017)

Leerkrachten

- Minder werkdruk omdat je de zorg voor jouw groep kinderen deelt met andere mensen in de school

Sociaal en emotioneel welzijn en vaardigheden

- Betere sociale inclusie van ieder kind (Vyrastekova, 2021)
- Kinderen ontwikkelen burgerzin door elkaar te leren helpen en verantwoordelijkheid voor elkaar te nemen

Krämer et al., 2021:

<https://inclusievooriedereen.nl/wp-content/uploads/2023/01/Pub-Kramer-e.a.-Inclusive-Education-of-Students-With-General-Learning-Difficulties-A-Meta-Analysis-2021.pdf>

Szumski et al., 2017:

<https://inclusievooriedereen.nl/wp-content/uploads/2023/01/Pub-Szumski-e.a.-Academic-achievement-of-students-without-special-educational-needs-A-meta-analysis-2017.pdf>

Vyrastekova, J. (2021). Social inclusion of students with special educational needs assessed by the Inclusion of Other in the Self scale. PLoS ONE, 16(4), Article e0250070. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0250070>

Inclusief als norm en waarde

Kinderen groeien het liefst op in hun eigen buurt, samen met leeftijdsgenoten. Dat versterkt hun sociale ontwikkeling, hun zelfvertrouwen en hun netwerk. Het kost extra moeite voor kinderen om vriendschappen uit de buurt te onderhouden wanneer zij niet samen naar school gaan. Tegelijk leren klasgenoten vanzelfsprekend omgaan met verschillen.

Zo bereiden we álle leerlingen voor op een samenleving waarin iedereen meedoet.

Juridisch kader

We hebben met zijn allen besloten om ons hard te maken voor inclusief onderwijs. Nederland heeft de volgende verdragen getekend:

- In 1989: het Internationale Verdrag inzake de Rechten van het Kind
- In 1994: de Verklaring van Salamanca
- In 2016: VN-verdrag inzake de rechten van personen met een handicap

Hiermee beloofde Nederland, dat **iedereen met een beperking** op gelijkwaardige basis aan het onderwijs deel kan nemen.

De verplichting om inclusief onderwijs in Nederland te realiseren is dus niet alleen *ethisch*, maar ook *juridisch*. **De overheid streeft ernaar dat in 2035 alle scholen inclusief onderwijs aanbieden.**

Podcast tips!

Om je verder te verdiepen in de inclusieve gedachte.

Podcast tips

Bert Wienen - Hoe komen we van individueel naar inclusief onderwijs?

Onderwijskansen voor het jonge kind

GARAGE
2020